

Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilase toetamine Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumis

Tugimeetmed on suunatud õpiraskustega, käitumisprobleemidega, tervisehäiretega, pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibivatele, kooli õppekeelt ebapiisavalt valdavatele või andekatele õpilastele.

Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi-, suhtlemis- ning käitumisprobleeme.

1. KLASSIJUHATAJA/ KLASSIÕPETAJA/ AINEÕPETAJA

- 1.1 Õpilase probleemide esmane märkaja on õpetaja.
- 1.2 Õpetaja kasutab tundides või peale tunde erivajadusega õpilase abistamiseks vajalikke võtteid: õpilase eripärast tulenev lähenemine, individuaalne juhendamine ja sobiva õppevara kasutamine.
- 1.3 Õpetaja analüüsib õpilasele osutatud õpiabi ning annab hinnangu valitud meetodite tulemuslikkusele.
- 1.4 Klassiõpetaja/klassijuhataja suhtleb perega, andes teada probleemsest valdkonnast ja kasutuselevõetud tugimeetmetest.
- 1.5 Raskuste püsimisel konsulteerib klassijuhataja/klassiõpetaja või aineõpetaja tugispetsialistidega, et kohaldada tõhusamat õpiabi tunnis või tunniväliselt.

2. KOOLIS TÖÖTAVAD TUGISPETSIALISTID

2.1 HEV koordinaator

- 2.1.1 Toetab õpetajat töös haridusliku erivajadusega õpilastega, korraldab koostööd tugispetsialistide vahel, määrab koostöös spetsialistidega sobiva õpiabivormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust, suunab õpilase individuaalsuse kaardi täitmist.
- 2.1.2 Tulenevalt vajadusest teavitab ja nõustab koordinaator lapsevanemat, teeb ettepanekuid juhtkonnale vajalike meetmete rakendamiseks, koordineerib tugisüsteemi koostööd asutuses ning selle väliselt.

2.2 Sotsiaalpedagoog

- 2.2.1 Kõikidele HEV õpilastele võimaldatakse sotsiaalpedagoogi abi.
- 2.2.2 Sotsiaalpedagoog osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel, tegeleb nende peredega, abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgib koolikohustuse täitmist.
- 2.2.3 Sotsiaalpedagoog osutab abi HEV õpilaste klassikollektiiviga kohanemisel, teeb preventatiivset tööd koolikiusamise valdkonnas ja abistab konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel.
- 2.2.4 Vajadusel esindab sotsiaalpedagoog HEV õpilasi väljaspool kooli.

2.3 Psühholoog

- 2.3.1 Psühholoog nõustab ja abistab klassijuhatajaid õpilase HEV küsimustes ja õpilase individuaalsuse väljaselgitamisel.
- 2.3.2 Vastavalt vajadusele osaleb psühholoog HEV-alastes vestlusringides ja nõustab lapsevanemaid kooliküpsuse ning HEV küsimustes.
- 2.3.3 Vajadusel esindab psühholoog HEV õpilasi väljaspool kooli.
- 2.3.4 Psühholoog vastutab HEV õpilasi puudutavate konsultatiivsete otsuste säilitamise ja juhtkonnale tugisüsteemide määramiseks vajaliku teabe edastamise eest.

2.4 Logopeed

- 2.4.1 Logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa kõne nende valdkondade arengule, mis on vajalikud õppekava omandamiseks.
- 2.4.2 Logopeed osaleb erivajaduste väljaselgitamisel, logopeedilise abi planeerimisel ning korraldamisel.
- 2.4.3 Teeb koostööd kooli juhtkonna, õpetajate, lapsevanemate ja erialaspetsialistidega, et leida parimad võimalused lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamiseks.
- 2.4.4 Vajadusel teeb ettepaneku individuaalse õppekava rakendamiseks (sealhulgas diferentseeritud hindamiseks keeltes).
- 2.4.5 Õppeaasta esimese kolme nädala jooksul selgitatakse välja kõneravi vajavad põhikooliosa õpilased. Erilise tähelepanu all on esimese klassi õpilaste õpiabi vajaduste väljaselgitamine.

2.5 Med. teenust osutab Ida-Virumaa Keskhaigla tegevusloa alusel kooliõde

- 2.5.1 Kooliõde nõustab õpetajaid ja tugiliikmeid õpilaste terviseprobleemide küsimustes.
- 2.5.2 Vajadusel osaleb kooliõde tugisüsteemi koosolekutel.

3. KOOLIS TEHTAV TÖÖ

3.1 Märkamine koolis

- 3.1.1 Õpilase esmane abistaja ja tema erivajaduse märkaja on õpetaja.
- 3.1.2 Klassiõpetajal on soovitatav koostöös lapsevanemaga välja selgitada õpilase kooliga seotud erisused ja erivajadused, samas ka jälgida ja suunata, et vastav märke oleks õpilase kooli vastuvõtu avaldusel.
- 3.1.3 Rehabilitatsiooniplaani olemasolu korral annab lapsevanem sellest teada klassijuhatajale või HEV koordinaatorile.
- 3.1.4 Kooli astuja puhul tutvuvad klassijuhataja ja tugispetsialistid koolivalmiduse kaardiga. Teave koolieelsest arengust koolivalmiduse kaardi kaudu võimaldab jätkata koolis lapse (sh erivajadustega lapse) arengu/toimetuleku jälgimist, õpetuse individualiseerimist ja diferentseerimist ning vajadusel kohest tugiteenuste osutamist.
- 3.1.5 Kõikidele õpiabi vajavatele õpilastele võimaldatakse osalemine õpiabis.
- 3.1.6 Kooli õppekeelt ebapiisavalt valdavatele õpilastele võimaldatakse osaleda eesti keele tugiõppe tundides.
- 3.1.7 Käitumis- ja sotsiaalsete probleemide korral toimub koostöö sotsiaalpedagoogi ja psühholoogiga.

3.2 Tugirühma töökoosolek

- 3.2.1 Õpetajat abistavad kooli tugispetsialistid, kes jälgivad õpilase arengut ja erivajadusi valdkonnapõhiselt.
- 3.2.2 Hariduslike erivajaduste ja eriõpetuse küsimusi käsitletakse tugirühma töökoosolekutel vähemalt kord trimestris. Ettepanekuid teemade käsitlemiseks võivad teha kõik õpetajad.
- 3.2.3 Koostöö tulemusena määratakse või täpsustatakse õpilasele vajalik tugisüsteem.

4. ÕPILASE INDIVIDUAALSUSE KAART (ÕIK)

- 4.1 HEV õpilase puhul avab klassijuhataja õpilase individuaalsuse kaardi (ÕIK): kutsub lapsevanema koos õpilasega vestlusele ning kaart täidetakse kogu *ÕIK-i I tasandi* (vt lisa 1) ulatuses. ÕIK-i avamine toimub ühel korral, täiendamine toimub õ/a lõpuni ning uuel õ/a jätkatakse.
- 4.2 *ÕIK II tasandi* (vt lisa 2) täitmise puhul pöördub klassijuhataja HEV koordinaatori poole, kes aitab tagada aineõpetajate ja tugispetsialistide töö tasandi täitmisel.

- 4.3 HEV õpilasele, kellel esinevad vajakajäämised käitumis- ja sotsiaalsetes oskustes või kellel esinevad käitumisraskused, annab klassijuhataja *käitumistabeli* (vt lisa 3). Õpilane võtab iga ainetunni lõppedes tabelisse õpetaja kirjaliku tagasiside ning lapsevanem kinnitab selle kodus allkirjaga. Tabeli kasutusaeg on vastavalt vajadusele. Selle põhjal saab õpilane jälgida ja analüüsida oma tegevust, fikseerida nii oma edusammud kui ka üleastumised.
- 4.4 Korduvate käitumisprobleemide ja/või sagenenud koolist puudumiste korral koostab klassijuhataja *kooli-kodu vahelise lepingu* (vt lisa 4). Kokkuvõtte meetmete tulemuslikkusest ning ettepanekud edaspidiseks tööks tehakse aasta lõpul sissekandena õpilase individuaalsuse kaardil. Koolis ettetulevate konfliktsituatsioonide puhul kasutatakse kokkulepitud *selgituskirja* vormi (vt lisa 5).
- 4.5 Klassijuhataja täiendab õpilase individuaalset kaarti elektroonselt Stuudiumi keskkonna kaudu.

5. ANDEKAS LAPS JA ERIVAJADUS

Andeka lapse väljaselgitamisele ja erivajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad, ringijuhid, tugisüsteemi spetsialistid ja klassijuhatajad ja juhendajad.

5.1 Lisatöö ainetunnis:

- 5.1.1 keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavad ülesanded;
- 5.1.2 kaasahaaramisvõimalused ainetundides (õpilane suunatakse omandatud materjali rakendama ja näiteid välja töötama, mahajääjat aitama, tasemelt tugevamaid ja loovuse rakendamist nõudvaid ülesandeid lahendama)
- 5.1.3 edukas õpilane aitab õpetajat lisamaterjalidega tunni ettevalmistamisel,

5.2 Tunniväline toetamine:

- 5.2.1 õpetaja edastab infot õpilastele väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest
- 5.2.2 tunniväline tegevus (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid jms)
- 5.2.3 ettevalmistav töö aineolümpiaadideks, konkurssideks jms
- 5.2.4 huvikool
- 5.2.5 teaduskool
- 5.2.6 projektiõpe
- 5.2.7 osalemine koolivälistel ainealastel üritustel, võistlustel, konkurssidel
- 5.2.8 loovtööd kunstide valdkonnas

5.2.9 iseseisev töö raamatukogus või juhendaja juures

5.2.10 lisalektüüri lugemine populaarteaduslikest raamatutest, teaduskirjandusest ja perioodikast

Andekate õpilaste puhul rakendatakse vajadusel individuaalset õppekava.

6. LOGOPEEDILINE RÜHM

6.1.1 Logopeedilist abi viib läbi eripedagoogilise ettevalmistusega logopeed.

6.1.2 Töö toimub rühmades tunnivälisel ajal 2 korda kuus.

6.1.3 Logopeed töötab kirjutamis-, lugemis- ja kõneraskustega õpilastega.

7. KODUÕPE/ÜHELE ÕPILASELE KESKENDATUD ÕPE

7.1.1 Koduõpe on õppe korraldamine õpilase kodus või muus õpilasega või piiratud teovõimega õpilase vanemaga kokkulepitud kohas väljaspool kooli ruume.

7.1.2 Haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatakse koduõpet tulenevalt tema terviseseisundist.

7.1.3 Ühele õpilasele keskendatud õpe on ette nähtud õpilasele, kes terviseseisundist tulenevalt vajab koolis pidevat jälgimist või abistamist (rakendatakse nõustamiskomisjoni soovitusel ning õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul).

7.1.4 Tulenevalt õpilase tervislikust seisundist ja vajadustest rakendatakse õpilasele individuaalset õppekava.

8. VÄIKEKLASSI TÖÖ KORRALDUS

Väikeklassi tööd reguleerib Haridus-ja Teadusministri määrus „*Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi võirühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord*“ (vastu võetud 22.07.2014 nr 76).

8.1 Vastuvõtt väikeklassi

Väikeklassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud aktiivsus-ja tähelepanuhäirest; autismi spektri häirest; sõltuvushäirest, mis on

tingitud alkoholi, narkootilise, toksilise või psühhotroopse ainesõltuvusprobleemidest või muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistavad õppimist suurema arvuga õpilastega klassis.

8.1.1 Klassitäituvuse piirnorm väikeklassis on 4 õpilast (PGS § 51, lõige 10). Koolis õppiv õpilane viiakse erivajadustega õpilaste klassi üle vastava haridusliku erivajaduseilmnemisel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul. Kui õpilane võetakse vastu kooli õpilaste nimekirja, siis esitab õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem täiendavalt ka haridus- ja teadusministri 19. augusti 2010. a. määruse nr 43 „Õpilase kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord” §-s 3 sätestatud dokumendid ja õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi.

8.1.2 Õpilase vastuvõtmise või üleviimise eelduseks on nõustamiskomisjoni vastav soovitus.

8.2 Väikeklassist väljaarvamine

Õpilane arvatakse kooli direktori otsusega erivajadustega õpilaste klassist välja:

8.2.1 õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema kirjaliku taotluse alusel või nõustamiskomisjoni või eriarsti otsuse alusel, kui pärast täiendavaid uuringuid on tuvastatud, et õpilasel ei esine hariduslikku erivajadust, mis on aluseks erivajadustega õpilaste klassis õppimiseks.

8.3 Õppetöö väikeklassis

8.3.1 Väikeklassis õppiva haridusliku erivajadusega õpilase puhul on vastavalt vajadusele võimalik teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

8.3.2 Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava (PGS § 18, lõige 1).

8.3.3 Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib

individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel (PGS § 18, lõige 2).

8.3.4 Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

8.3.5 Õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.

8.4 Väikeklassi õpetaja ülesanded:

8.4.1 väikeklassi õpilaste õpetamine kasutades nende erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat;

8.4.2 väikeklassi õpilaste arengu ja toimetuleku jälgimine;

8.4.3 osalemine meeskonnatöös väikeklassi õpilaste individuaalsete õppekavade väljatöötamisel ning individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmisel;

8.4.4 õpiabi rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks vähemalt kord õppeaasta jooksul õpilase arengu ja toimetuleku kirjeldamine ning omapoolsete soovitude esitamine;

8.4.5 koostöö teiste kooli tugispetsialistide ning õpetajatega, samuti lapsevanematega.

9 KOOSTÖÖ ERIARSTIGA

9.1 Koostöö eriarstiga toimub lapsevanema vahendusel.

9.2 Eriarstile suunamise soovituse teeb lapsevanemale teatavaks klassijuhataja või koordinaator.

9.3 Lapsevanema taotlusel väljastatakse lapsevanemale kokkuvõtte õpilase õppimisest ja toimetulekust koolis. Kokkuvõtte koostamisel osalevad klassijuhataja ja tugisüsteemi spetsialistid, vajadusel kaasatakse aineõpetajaid. Kokkuvõtte koostatakse elektrooniliselt ja saadetakse koordinaatorile kokkulepitud ajaks, sellele lisatakse tugispetsialistide hinnangud. Kokkuvõtte väljastamisel arutatakse see läbi koos lapsevanemaga, vajadusel teeb seda tugispetsialist või koordinaator. Klassijuhataja hoiab end kursis uuringute kuluga. Eriarstilt saadud otsusest teavitab lapsevanem klassijuhatajat või koordinaatorit. Lepitakse kokku koolile tagasiside andmine ja vajadusel vestlusring.

9.4 Eriarsti väljastatud tõendeid ja konsultatiivseid otsuseid säilitatakse lukustatud kapis, olenevalt eriarstist ja diagnoosi tüübist kas med. teenust osutava kooliõe või

psühholoogi kabinetis. Infot rehabilitatsiooniplaani olemasolust edastab lapsevanem.

10 ÕPILASE INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA (IÕK)

Kui eelpoolnimetatud meetmed pole andnud soovitud tulemusi ja/ või vajalike muudatuste ning kohandustega kaasneb nädalakoormuse ja õppe intensiivsuse kahanemine/suurenemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava (edaspidi IÕK).

10.1 Õpilasele individuaalse õppekava koostamise eesmärk ja alused

10.1.1 Individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) on hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

10.1.2 Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas. Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid. Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse ka litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

10.1.3 IÕK koostamine on lubatud mis tahes kooliastmes õppivale õpilasele.

10.1.4 Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades

sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava.

10.1.5 Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

10.1.6 Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane (täisealine) või piiratud teovõimega õpilase (alla 18-aastase) puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

10.1.7 Eesti keele tugiõppes osalevatele õpilastele koostatakse grupi IÕK.

10.2 IÕK koostamise algatamine õpilase, alaealise õpilase puhul tema seadusliku esindaja taotluse alusel.

10.2.1 IÕK koostamise algatamiseks esitab õpilane, alaealise õpilase puhul tema seaduslik esindaja (edaspidi *õpilane (esindaja)*) vastavasisulise põhjendatud taotluse kirjalikult kooli direktorile koos pedagoogilis-psühholoogilise või meditsiinilise uuringu tulemustega.

10.2.2 Kooli direktor vaatab taotluse läbi 30 päeva jooksul taotluse esitamise päevast arvates ning teeb otsuse rahuldada taotlus ja koostada õpilasele IÕK või jätta taotlus rahuldamata.

10.2.3 Otsuse vormistab direktor käskkirjaga ja teeb selle õpilasele (esindajale) Stuudiumi õppekeskkonna kaudu teatavaks.

10.3 IÕK koostamise algatamine kooli poolt

10.3.1 IÕK aluseks on täidetud õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart.

10.3.2 Ettepaneku IÕK-i koostamiseks ja rakendamiseks teeb klassijuhataja või aineõpetaja, kui muud õppetööd toetavad tugisüsteemid ei ole taganud rahuldavaid õppetöö tulemusi.

10.3.3 Kui õpilane pole suutnud puudulikku I trimestri hinnet parandada õpiabi tulemusena II trimestri jooksul ning on saanud ka II trimestri kokkuvõtvaks hindeks puuduliku, määratakse talle vastavas õppeaines kuni õppeaasta lõpuni IÕK.

10.3.4 IÕK rakendamise otsustab õppenõukogu ning direktor kinnitab.

HEV koordinaator teavitab lapsevanemat õppenõukogu otsusest, tuues välja põhjused, mis tingivad individuaalse õppekava koostamise vajaduse.

Seejärel koostatakse Kooli ja kodu vahel kirjalik leping (vt lisa 6).
Lapsevanem allkirjastab IÕK lepingu 5 tööpäeva jooksul.

10.3.5 Lapsevanemal on õigus keelduda IÕK koostamisest, saates kooli direktorile 5 tööpäeva jooksul sellekohase kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate. IÕK-st keeldumisel lõpetab kool IÕK koostamise menetluse.

10.3.6 Õpilase individuaalse õppekava koostamist juhendab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ja/või õppejuht, kes kaasab vajadusel logopeedi, psühholoogi, kooliõe jt spetsialiste.

10.3.7 Töökavade eest vastutavad aineõpetajad. Õpetaja fikseerib IÕK-iga seotud erisused oma töökavas.

10.3.8 IÕK koostamisest võtavad osa kõik lapsega tegelevad pedagoogid: klassijuhataja/klassiõpetaja, aineõpetaja, õpetaja/koduõppe õpetaja või juhendaja. Rakendamise otsuse alusel koostatud individuaalse õppekavaga on õpilasel (esindajal) õigus tutvuda koolis.

10.3.9 Tavaliselt on IÕK vajalik teatud õppeaines tekkinud raskuste ületamiseks, õpisisu vähendamiseks, suurendamiseks või hindamisaluste muutmiseks.

11 NÕUSTAMISKOMISJONI SUUNAMINE

11.1 Suunamine komisjoni toimub hariduslike erivajadustega isikute õppe ja kasvatuse korraldamiseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud juhtudel, samuti juhul, kui õpiabi/ logopeediline abi või IÕK ei ole andnud soovitud tulemusi.

11.2 Vajadus õpilase nõustamiskomisjoni suunamiseks selgitatakse välja hiljemalt märtsikuu jooksul.

11.3 Õpilase suunamisel nõustamiskomisjoni esitab lapsevanem nõustamiskomisjonile järgmised dokumendid:

11.3.1 õpilase isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või tõendi) ära kiri või väljavõte;

11.3.2 kui taotluse esitab vanem, siis vanema isikut tõendava dokumendi ära kiri või väljavõte;

11.3.3 õpilase individuaalsuse kaart;

11.3.4 kooli koostatud ülevaade eelnevate õppeaastate õpitulemustest ja klassitunnistuse ära kiri;

11.3.5 perearsti ja eriarsti või muu spetsialisti hinnang, kui see on vajalik haridusliku erivajaduse täpsustamiseks, et nõustamiskomisjon saaks soovitada sobilikku rakendatavat meetet;

11.3.6 rehabilitatsiooniplaani olemasolul selle ära kirigi.

11.4 Nõustamiskomisjon võib vajadusel nõuda täiendavaid dokumente ja spetsialistide hinnanguid õpilase arengu täpsustamiseks.

11.5 Õpilase individuaalsuse kaardi kõikide tasandite täitmise eest vastutab klassijuhataja.

11.6 Pärast nõustamiskomisjoni soovitusi kutsutakse lapsevanem nõupidamisele, et leppida kokku soovitatud meetme rakendamise tingimused.

12 KOKKUVÕTETE TEGEMINE ÕPIABI TÕHUSUSEST

12.1 Õpiabi ja teiste meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas ÕIK-I õpilase arengut, toimetulekut ja soovitusi.

12.2 Kõik sissekanded fikseeritakse kuupäevaliselt.

12.3 Perioodi lõpul ühisel töökoosolekul hindavad HEV koordineerija, õpetajad ja tugispetsialistid meetmete tõhusust või järgnevate meetmete rakendamist.

12.4 Kokkuvõtte fikseeritakse ÕIK-I.

Õpilasele rakendatud lisatöö tulemuslikkuse kohta teevad protsessis osalenud õpetajad ja tugispetsialistid kokkuvõtte õppeaasta lõpus (vajadusel varem). Kui õpilase erivajadused (sh andekus) vajavad täpsemat määratlemist, fikseeritakse see õpetajate kokkuvõttes. Vajadus pedagoogilis-psühholoogilise hindamise järele kooskõlastatakse lapsevanema(te)ga.

LISAD

Lisa 1. ÕIK I tasand

Lisa 2. ÕIK II tasand

Lisa 3. Käitumistabel

Lisa 4. Kooli- kodu vaheline leping

Lisa 5. Selgituskirja vorm

Lisa 6. Individuaalse õppekava (IÕK) leping